

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

De Appellationibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

ANNO CHRISTI 1179. * 600
ge viri, & in Domino nubat cui voluerit; per sententiam & auctoritatem Apostoli infamia aboletur.*

DE APPELLATIONIBVS. PAR. X.

CAP. I.

*Alexander III. * Exoniensi episcopo & decano Lincolnensi.*

DILECTI filii nostri prior & canonici de * Gisebuir, grauem admodum & difficilem nobis querimoniam transmiserunt, quod venerabilis frater noster R. Eboracensis archiepiscopus apostolicæ sedis legatus, eundem priorem post appellationem ad nos factam suspendit, & ecclesias suas interdixit, & canonicos, si eidem tamquam priori obedirent, tamquam excommunicatos denuntiavit. *Et infra:* Super quibus autem omnibus rei veritatem per idoneas personas & famam loci sollicitè inquiratis, & si ita esse inueneritis, ecclesiarum concessiones taliter factas, nisi prior & canonici malitiose distulerint eas, quantum ad se pertinent, ordinare, nullius appellatione obstante, auctoritate nostra reuocetis in irritum: & priori & canonicis ecclesias ipsas restitui facientes, tam vicarios, quam iuratos eorundem canonicorum, iuramentum præstitum seruare cogatis, nisi fuerit a priore inique extortum. *Et infra:* Prouisuri attentius, ne ita subtiliter, sicut a multis fieri solet, cuiusmodi actio intendatur inquiratis: sed simpliciter & pure factum ipsum & rei veritatem, secundum formam Canonum & statuta sanctorum patrum, inuestigetis.

CAP. II. *Idem Rhemensis archiepiscopo.*

Super eo quod abbas sancti Apollinaris in claustro a te appellans, imposuit generalem super omnem causam, quæ aliquo tempore aduersus eum posset moueri, ipsum exinde redarguimus, nec huiusmodi appellationem ducimus admittendam.

CAP. III. *Idem Cantuariensi archiepiscopo.*

Quod vero quæsiuisti, an debeat appellationi deferri, vbi sub eius prætextu noscatur adulterium vel aliud crimen committendum, consultationi tuæ taliter responde-

mus, quod ubi notorium est crimen vel adulterium, si appellationi deferretur, deferri non debet. Nolumus enim incestus vel adulterii matrimonia aliquibus ministrare.

C A P. IV. *Idem abbati sancti Petri de * Diua.*

Ad nostram audientiam noueris peruenisse, quod si quando subditos tuos vis pro suis excessibus, secundum regulam sancti Benedicti & institutionem tui ordinis, corrigere & castigare: ipsi, ut liberi malitiam suam exercere valeant, ad remedium appellationis confugiunt. Quia vero appellationis remedium non ideo fuit inuentum, ut alicui a religionis & ordinis obseruantia exorbitanti debeat in sua malitia patrocinium exhibere, discretioni tuæ taliter, &c. quatenus si quando quilibet subditorum tuorum, ne ipsum pro suis excessibus corrigas & castiges, ad remedium appellationis conuolauerit, non ideo minus eum iuxta tenorem mandati, quod in scripta regula continetur, & institutionem ordinis tui corrigas.

C A P. V. *Idem Norwicensi episcopo.*

Personas ecclesiarum in tua diocesi consistentium, ita tuis & dominorum fundi authenticis scriptis præmunias, ut cum aliquem istorum decedere forte contigerit, decedentis filius, vel vicarius, seu alius quilibet, personatum ecclesiæ vacantis viro idoneo conferendi tibi viam præcludere aliqua calliditate non possit. Quod si aliquis talium frustratoriam dilationis causam ad audientiam nostram appellauerit, & appellationi suæ prolixum terminum præfixerit: tu ei terminum, infra quem possit sedem apostolicam conuenienter adire, assignes: & si ad illam venire contempserit, tu illum extunc iudicio tuo super his quæ in quaestione vertuntur, sine contradictione aliqua stare, omni excusatione & appellatione cessante, districte compellas. Si autem quisquam appellationi suæ congruentem terminum præfigat, nec tamen causam ad diem appellationis fuerit prosecutus, ipsum nihilo minus extunc sententiæ tuæ, sicut de alia diximus, appellatione remota, parere constringas. Verum si coram te vel alio quolibet huiusmodi negotia ventilentur, nolumus ut morbo confimili laborantes, si certum sit, aut legitime possint conuinci su-

Morbo cō-
simili labo-
rantes cum
reo, non
admitti in
testimoniū
pro eo.

ANNO CHRIJTI 1179. ci super his, si ab alterutra parte adducti fuerint, in testimonium recipiantur.

C A P. VI. *Idem H. Rhemensis archiepiscopo.*

Cum sit Romana ecclesia caput & magistra omnium ecclesiarum, disponente Domino, constituta, & ad eandem consultationes & quaestiones de diuersis mundi partibus referantur, quod eam super variis quaestionibus consulis, gratulamur, & prudentiam tuam non immerito commendamus. Inde est quod fraternitati tuae taliter respondentes, praesenti scripto duximus respondendum: Si frustratoria dilationis causa vel etiam necessario ante sententiam vel postea fuerit appellatum, huiusmodi appellationibus annus indulgetur: aut si necessaria & euidens necessitas apparuerit, indulgetur biennium: nisi forte iudex, a quo appellatum fuerit, secundum locorum & prouinciarum distantiam & qualitatem temporis, recisus tempus fuerit moderatus, infra quod si is qui appellauerit, causam appellationis non fuerit prosecutus, sententia tenebit, si post sententiam appellauerit; & a causa sua cecidisse videtur: nec amplius super eodem negotio audietur appellans. Si vero a grauamine & ante litis ingressum fuerit appellatum, huiusmodi audietur appellans, quoniam sacri Canoness passim appellare permittunt. Si vero ante sententiam appellauit, cogetur illius stare iudicio, ad quem noscitur appellasse. Si autem in agro vel alias ante causa ingressum fuerit appellatum, non solent dici huiusmodi appellationes, sed ad causam prouocationes. Praeterea si raptor sit vel alias violentus detentor alienae rei is qui appellat, huiusmodi appellatio in iudicio facta apud ecclesiasticas personas solet audiri, nisi manifestissimus raptor vel fornicator existat, sicut ille, quem absentem & non requisitum ^{1. Cor. 5.} Apostolus excommunicauit.

Frustratoriam tenere appellationem.

C A P. VII. *Idem eidem in eadem epistola.*

Si duobus coram non suo iudice litigantibus, alter ad nostram, alter ad sui iudicis audientiam appellauerit, & ille qui ad suum iudicem appellauerit, ad diem appellationis veniens, appellasse se ad eum proponit, eo tacito, quod aduersarius eius ad audientiam Romani pontificis

Concil. Tom. 27.

Bbbb

appellasset, si legitime citatus non venerit, nec aliquem mi-
sit responsalem, aut etiam alias parere contemnit, & in
eum excommunicationis sententiam tulerit: tenebit ex-
communicationis sententia in eum pro contumacia pro-
mulgata, nisi agnouerit eum iudex ad audientiam no-
stram appellasse. Denique in fine quaestionum tuarum
quaris, si a ciuili iudice ante iudicium vel post ad no-
stram audientiam fuerit appellatum, an huiusmodi ap-
pellatio teneat. Tenet quidem in his, qui vestrae sunt epi-
scopali iurisdictioni subiecti: in aliis vero etsi de consue-
tudine ecclesiae teneat, secundum rigorem iuris tenere
non credimus.

Tenete ex-
communi-
cationem
post appel-
latione iu-
ste interpo-
sitam.

Anno
CXXXII
1179.

C A P. VIII. *Idem Vuigornienſi episcopo.*

Ceterum cum aliquam causam contigerit tibi, appel-
latione remota, fuisse commissam, & aduersa pars post
factam citationem iter arripuerit ad sedem apostolicam
veniendi, nihilo minus poteris in negotii cognitione se-
cundum iuris formam procedere; quod vtique si ante ci-
tationem factam iter arripuerit, non est aliquatenus pro-
cedendum.

C A P. IX. *Idem Vuigornienſi episcopo.*

Super eo quod a nobis tua sollicitudo requisit, vtrum
sententia pro appellatione, quam ex incidenti quaestione
fieri saepe contigerit, fuerit suspendenda, licet causa fue-
rit, appellatione remota, commissam: prudentiae tuae duxi-
mus respondendum; quod si de aliqua exceptione sub-
oriatur quaestio, & exinde appellationem fieri contingat,
eidem exceptioni erit merito superfedendum: & si princi-
palis causa sine illa terminari non poterit, ei nihilo minus
superfedatur. Si autem aduersa pars de falsi suggestionem
in appellationem proruperit, non est sententia propter
hoc differenda, si in literis commissionis appellationis ob-
staculum inhibeat.

Incidens
principali
praeiudicat.

C A P. X. *Idem eidem in eadem.*

De appellationibus quae in causis minimis fiunt, tuam
volumus cognitionem tenere, quod eis, pro qualicum-
que leui causa fiant, non minus in illis, quam pro maiori-

ANNO
CHRISTI
1179.

bus ad deferendum. Verum si appellantes suam contem-
pserint appellationem, tu ipsos aut appellationem profe-
qui, vel iudicio tuo stare, appellatione remota, districte
compellas.

C A P. XI. *Idem Senonum archiepiscopo.*

Sicut Romana ecclesia omnium ecclesiarum, dispo-
nente Domino, mater est, ita etiam nos, qui eidem eccle-
sia, licet immeriti, supernae dispositionis prouidentia praes-
sidemus, & prout Dominus nobis ministrauerit, consulta-
tionibus singulorum cogimur respondere, & quae viden-
tur dubia, apostolicae circumspeditionis prouidentia decla-
rare. Sane quaesitum est a nobis ex parte tua, vtrum si ali-
qua causa inter aliquos delegatis iudicibus, appellatione
remota, committitur, & altera pars literis apostolicae pro-
tectionis munita, quibus est ei generaliter indultum, vt
libere sibi liceat appellare, si in vocem appellationis pro-
ruperit, eius sit in eadem causa appellationi deferendum.
Hoc ergo praesentibus literis inquisitioni tuae responde-
mus, quod eius in hac parte appellationi non est aliquate-
nus deferendum, postquam est iudicibus, appellatione
remota, causa commissa, quia speciale mandatum dero-
gat generali.

Speciale
mandatum
derogat ge-
nerali.

C A P. XII. *Idem eidem in eadem epistola.*

Super eo quod interdum iudices delegati ab altera par-
tium tamquam suspecti recusantur, hoc tuae prudentiae
praesentibus literis innotescat, quod cum sacri Canones an-
te & post litis decisionem, & in prolatione sententiae, &
post sententiam singulis appellandi facultatem tribuunt,
non admittunt aliud remedium praeter solam appellatio-
nem, nisi in casu ante sententiam non admittunt. Verum
in causis ecclesiasticis, vbi appellationis remedium tollitur,
vtrumque remedium denegatur: & ita sicut appellationi,
ita recusationi non est aliquatenus deferendum. Si autem
infra certum temporis spatium aliquibus committitur lis
decidenda, itaque contineatur in literis, causam post susce-
ptionem literarum infra certum terminum terminari de-
bere, extunc terminus incipit, cum eos quibus literae dele-
gantur, easdem contigerit literas accepisse.

Sublata ap-
pellatione,
tollitur recusa-
tionem.

Concil. Tom. 27.

Bbbb ij

CAP. XIII. *Idem R. Cantuariensi archiepiscopo.*

Peruenit ad nos, quod cum presbyteri vel alii se conquerantur ab aliquibus vulneratos, vel aliter grauiter laesos & ad probandum quod assumunt, plerumque testes producant, hi qui impetuntur, ad apostolicam sedem appellant: sed appellationem interpositam prosequi, vel confortium hominum deuitare contemnunt. Vnde quia quid faciendum sit, literis nostris certiorari desideras, fraternitati tuae, &c. quatenus illos qui pro tali causa appellant, si eorum excessus publicus & notorius non sit, contradictione & appellatione cessante, ecclesiastica censura compellas, vt infra conueniens tempus ipsam appellationem interpositam prosequantur. Si vero excessus publicus sit & notorius, appellationis obtentu, si quam ad iniquitatem suam fouendam interposuerant, nullatenus praetermittas, quin eos excommunicatos denunties, sicut ex ipsa iniectioe manuum in clericum, excommunicationis sententiam incurrerunt, & ipsos sicut excommunicatos cautius facias euitari, donec passis iniuriam satisfaciant, & cum literis tuis apostolico conspectui praesentent.

CAP. XIV. *Idem archiepiscopo Toletano.*

In criminibus notoriis non est deferendum appellationi.

Consuluit nos tua fraternitas, vtrum deferendum sit appellationibus, quae super manifestis criminibus interponuntur, aut eorum appellationibus qui frustratoria dilationis causa appellant, nec appellationem prosequuntur. Super quo utique consultationi tuae taliter respondemus, quod si quando aliqui, quos manifestum sit ac notorium, uxorem alterius detinere, aut manus violentas iniecessse in clericum, appellant, nec appellationem prosequuntur, eorum appellationi non est aliquatenus deferendum. Sed cum multa dicantur notoria, quae non sunt, prouidere debes, ne quod dubium est pro notorio videaris habere. Illos autem qui appellant a praesentia tua, cogere debes infra tempus conueniens appellationem interpositam prosequi, aut iudicio tuo appellatione cessante parere.

ANNO
CHRISTI
1179.

CAP. XV.

*Idem Rhemensis archiepiscopo. Pars capituli,
Cum sit Romana.*

Si in vna causa aliquis appellauerit, & pendente appellatione aliquod crimen committat, vel prius commisisse dicatur, vel modo etiam accusetur vel conueniatur de alia re, super qua non sit appellatum, & illam perferri contingat ad audientiam iudicis, a quo etiam in alio negotio appellauerit, tum potest si voluerit tamquam suspectum vitare. Alioquin debet iudicio stare illius, a quo appellatum est, maxime si iudex suus ordinarius existat.

CAP. XVI.

Consuluit nos fraternitas tua, vtrum recusationes admittere debeas in causis, quas absque remedio appellationis tibi committimus terminandas: Super quo discretioni tuæ taliter respondemus, quod licet sacra leges tale remedium admittant, cum censuræ sacrorum Canonum aliud remedium præter appellationem non admittant, cum licitum sit secundum statuta Canonum ante litis contestationem, & in ipsa litis contestatione, & post decisionem causæ, ad appellationis remedium conuolare. Ideoque remedium recusationis non debes admittere, si quando causas aliquas tibi commisimus, appellatione remota, terminandas. Verumtamen cognitioni causæ, quæ vertitur inter B. & nepotem Baldevvini, volumus in præsentem vt superfedeas, quia vtraque pars conspectui nostro se præsentauit.

CAP. XVII.

Idem Exoniensi episcopo. Pars capituli, Significasti;
supra de potestate iudicum.*

Appellationi, si qua super aliquo casu ab alterutra partium fuerit interposita, nisi appelletur ab ipso, cui causa sit, appellatione remota, commissa, cum debita est deuotione deferendum.

CAP. XVIII.

Idem Lucius III. Vu. Lincolnensi episcopo.

Postremo præsentibus literis fraternitati tuæ intima-
Bbbb iij

mus, quod si aliqua causa alicui fuerit delegata, qui consanguineus illius sit, qui literas impetrauit, aut in eodem negotio aduocati officio functus, aut ex alia quacumque causa suspectus, huiusmodi delegatus potest non immerito recusari, quamuis appellatione remota fuerit negotium delegatum.

CAP. XIX. *Alexander III. Dunelmensi episcopo.*

Suggestum est auribus nostris, quod cum oppressi & grauati ad praesidium sedis apostolicae recurrunt, & appellatione facta iter arripiunt, aduersarii eorum, appellationem interpositam cognoscentes, nec ad praesentiam nostram accedunt, nec pro se responsalem transmittunt. Cum autem praesenserint eos redisse & literas nostras reportasse, in vocem appellationis prorumpunt, & iter ad nos veniendi arripiunt, vt sic eorum sollicitudinem, a quibus impetuntur, eludant. Verum quoniam nemini debet fraus sua patrocinari, & falce apostolici moderaminis sunt refecanda, quae in se vitium calliditatis & fraudis continere noscuntur: & nos super hoc consulenti tibi respondemus, quod si quis deprehensus fuerit hoc ex fraude vel malitia facere, eius appellationi non deferas, neque ob id causam tibi commissam sine congruo terminare postponas: quia decretalem epistolam, qua tales videntur muniri, non ad deprimendam cuiusquam iustitiam, sed ad remouendum iniustum grauamen nos fecisse cognoscas.

CAP. XX.

Idem Cantuariensi archiepiscopo & eius suffraganeis.

Relatum est auribus nostris, quod quidam sint in prouincia vestra, qui vxoribus propria auctoritate relictis, concubinis adhaerere non dubitant, & errorem suum ac temeritatem suam fouere ac tueri per appellationis obstaculum nituntur. Quoniam igitur officio nostrae sollicitudinis imminet prouidendum, ne appellationis obtentu in sua malitia perseuerent: fraternitati vestrae, &c. quatenus si manifestum est, aliquos de prouincia vestra vxores suas sine rationabili causa dimisisse, & aliis adhaerisse, si commoniti vxores suas, concubinis abiectis, non receperint, propter appellationem, si quam ad errorem suum fouen-

ANNO
CHRISTI
1179.

dum interposuerunt, non prætermittatis, quin eos ad abii-
ciendas concubinas, & recipiendas vxores suas & maritali
affectu tractandas, per excommunicationis sententiam
compellatis.

CAP. XXI.

Idem Eboracensi archiepiscopo, & R. presbytero.

Ad præsentiam nostram R. presbytero veniente, epi-
scopo Tusculano & P. sanctæ Susannæ cardinali, tuam &
ipfius causam commisimus audiendam: qui ob excommu-
nicationem tuam, licet non esset excommunicatus de iure,
de facto tamen fecerunt eum absolui. Quia vero quod
a fratribus nostris noscitur in hac parte constitutum, nolimus
aliqua ratione mutare: fraternitati vestræ, &c. quatenus
prædictum presbyterum pro eo quod post excommu-
nicationem contra appellationem factam diuina cantauit,
nullo modo attentetis inquietare, sed ad eum statum omni
reducatis appellatione cessante, in quo erant tempore
appellationis ad sedem apostolicam factæ.

CAP. XXII. *Idem Carnotensi episcopo.*

Ex literis venerabilis fratris nostri Bathoniensis episcopi,
& dilecti filii nostri V Vellenfis decani accepimus, quod
cum causam, quæ inter Giclericum præsentium latorem,
& abbatissam de Helenostoue, & H. clericum super quodam
beneficio de ecclesia de V Vestonenfi suscepissent de
mandato prædecessoris nostri I. felicitis memoriæ terminandam,
de ipsa plenius cognouerint, sed pro decessu prædecessoris
nostri eam reliquerunt, quamuis appellatione remota eis
esset commissa, indecisam. Adiecit autem præfatus clericus,
quod persona abbatissæ, vt sententiam impediret, & eum
amplius pro sua voluntate grauaret, ad festum beati Petri
proximo venturum, vocem appellationis emisit. Sed ipse
ad festum inuentionis sanctæ Crucis proximo venturum,
terminum coarctauit: infra quem nuntius abbatissæ clericum
suum præueniens, ad dilectos filios nostros abbatem sancti
Albani, & priorem de Denustaple, & archidiaconum Cice-
strensem super iam dicta causa literas nostræ commissionis
impetrauit. Quoniam igitur alienum est & ab ordine iuris,
vt de dolo vel fraude quilibet com-

modum reportet : fraternitati tuæ , &c. quatenus literas quas nuntius abbatissæ ad prædictos iudices impetrauit , tibi facias exhiberi ; & ipsis inspectis , si eas infra terminum appellationi præfixum , sicut præfatus clericus asserit , obtentas fuisse cognoueris , eis non obstantibus , de prædicta causa cognoscas , & auditis quæ hinc inde proposita fuerint , & qualiter prædictus episcopus & decanus in ea processerunt , cognito , sublato appellationis remedio canonicum finem imponere non postponas : prouisurus , vt mandatum nostrum taliter exequaris , vt super causa ea , de qua toties scriptum est , vltius scribere non cogamur . Si quid autem eidem G. super beneficio ipso grauaminis irrogatum fuerit , postquam iter arripuit ad sedem apostolicam veniendi , ante ingressum principalis causæ contradictione & appellatione cessante , prout rectum fuerit , eneruari .

CAP. XXIII. *Idem Cantuariensi archiepiscopo.*

Cum teneamur consultationibus singulorum , quantum Dominus ministraverit , respondere ; tanto grauius volumus tibi responsum impendere , quanto personam tuam abundantiori diligimus caritate . Quoniam igitur nos consulere voluisti , vtrum si eorum qui appellant ad audientiam nostram , possessio turbata fuerit , reformare debeas , eo prætermisso , de quo appellatio est interposita ; prudentiæ tuæ taliter respondemus : Si exinde ad te querela peruenerit , id ordine iudiciario tibi corrigere licebit .

CAP. XXIV.

Idem vniuersis ecclesiæ Cantuariensis & eius suffraganeis.

Significauit nobis frater noster R. Cantuariensis archiepiscopus , quod si quando vos appellatis ad audientiam nostram , vel archidiaconi vestri super aliquo certo negotio , episcopatus vel archidiaconatus vestros sub protectione apostolica ponitis ad annum , & infra : nec de præteritis commissis , nec de nouis excessibus vestris , nec de subditorum vestrorum delictis permittitis eum cognoscere , sed omnem iustitiam eius suspenditis , & protinus euacuatis . Quoniam igitur nobis prouidendum est , ne mala impunita sub appellationis obtentu remaneant , aut subditi vestri de suorum excessuum impunitate lætentur : fraternitati
vestræ,

ANNO
CHRISTI
1179.

vestra, &c. quatenus si qui vestrum episcopatus aut archidiaconatus apostolicæ protectioni subiiciunt, & audientiam nostram appellant, propter hoc prædictum archiepiscopum nullatenus impedire tentetis, quo minus de causis & de excessibus subditorum vestrorum cognoscere valeat, & iuxta meritorum qualitatem eos animaduersione debita punire, aut etiam excessus vestros persequi, qui manifesti sunt & notorii: his dumtaxat exceptis, super quibus appellatio est interposita, possit digne corrigere, & quod iniuste actum est, ad rectitudinis tramitem reuocare.

2. quest. 6.
Siquis ex pluribus.

CAP. XXV. *Idem Eboracensi episcopo.*

De priore qui non deferens nostræ protectioni & appellationi ad sedem apostolicam factæ, quemdam canonicum suum fecit vestibus omnibus ad camisiam spoliari, & eum accusationi & appellationi renuntiare coegit: qui de suis ac quorundam fratrum enormitatibus murmuravit: id tuæ sollicitudini duximus insinuandum, vt rei veritate diligenter inquisita, si inueneris quod pro euitanda disciplina prædictus canonicus appellauit, eidem priori propterea nullam pœnam infligere debes: quoniam sacrosancta Romana ecclesia huiusmodi appellationem non consuevit admittere, ne monachis vel canonicis regularibus præberetur audacia delinquendi. Ceterum si præfatus canonicus priorem propter suas enormitates manifestas, quæ ipsum notabilem redderent, ad apostolicam sedem appellauit, & si ipse tali appellationi deferre noluerat, eum cum literis tuis rei veritatem continentibus, de tanto excessu satisfacturum, ad sedem apostolicam venire compellas, & eius in tali malitia complicibus talem pœnam infligas, quod ceteri audientes, similia non audeant perpetrare.

Pœna non deferentis appellatio- ni legitima.

CAP. XXVI.

Idem Exoniensi episcopo & * Cistrensi decano.*

Ad audientiam nostram peruenit, quod R. presbyter de Curket & VV. clericus de Cicestro, decimas de * Beinosa, quas idem VV. multorum virorum testimonio probare dicitur, ad se & ad capellam suam rationabiliter pertinere, violenter auferre conatur. Vnde cum VV. propter hoc ad audientiam nostram appellasset, prædictus R. au-

Concil. Tom. 27.

Cccc

Pœna cleri-
ci ad iudicē
secularem
in spiritali-
bus appel-
lantis.

toritate sedis apostolicæ contempta, ad audientiam domini regis appellavit. Verum quoniam nemini licet super rebus spiritualibus ad sæcularem iudicem appellare, si verum est quod prædictus R. enormiter & immoderate deliquit, nec delictum huiusmodi debet inultum aut impunitum relinqui: discretioni vestræ, &c. quatenus utramque partem ante præsentiam vestram conuocantes, rem sollicitè & diligenter inquiratis: & si ita esse inueneritis, præfatum R. ab omni ecclesiastico beneficio, appellatione remota, & officio suspendatis, & ad præsentiam nostram cum literis vestris, rei veritatem continentibus, suspensum mittatis, & prædictas decimas prædicto VV. præcipiatis sine molestia & contradictione restitui.

CAP. XXVII. *Idem Ianuensi episcopo.*

Cum inter alios præmineamus, &c. Quoniam fraternitas tua nos consulere voluit, utrum episcopus parochianum suum, publica fama eum accusante, ad purgationem cogere possit: consultationi tuæ taliter respondemus, quod si de aliquo crimine publica laborat infamia, accusatore & testibus deficientibus, ad purgationem per diocesenum episcopum est compellendus: nisi forte super ipsa ad superiorem iudicem duxerit appellandum. Sane si appellauerit, eius iudicio apparebit, ad cuius examen causâ per appellationem refertur. Quatenus vero inimicitia vel contrarietate aliquis parochianus iudicio diocesani episcopi eximatur, quia nos consulere voluisti, duximus respondendum, quod non solum pro inimicitia, sed etiam pro manifesta causâ suspicionis, potest sui episcopi iudicium euitare, & ad superiorem iudicem recurrere, cum nullus a suspecto iudice debeat iudicari.

CAP. XXVIII. *Idem Zamorensi episcopo.*

Cum parati essemus petitiones tuas, quas nobis per nuntium tuum porrexisti, benigne suscipere & efficaciter exaudire, dilectus frater noster, Hyacinthus scilicet in Cosmedin diaconus cardinalis, olim apostolicæ sedis legatus, constanti nobis assertione proposuit, quod cum te ad Synodum suam vocasset, & ad eius vocationem contempsisses accedere, in personam tuam excommunicationis

ANNO
CHRISTI
1179.

sententiam promulgauit: post cuius excommunicatio-
nem, qui vice nostra fungebatur, te fecisti in episcopum
consecrari. Cumque dilectus filius noster Martinus cano-
nicus beati Iacobi firmiter asseueraret, quod in legatione
regis esses & non potuisses ad vocationem prædicti cardina-
lis accedere, cardinalis econtra asseruit, quod non in le-
gatione regis, sed in Salmantina ecclesia te nuntius suus in-
uenisset, tibi que dixisset, quod non in alia ecclesia esses *
quæsiturus. Et cum iterum ex parte tua fuisset propositum,
quod venerabilis N. archidiaconus Prædanus appellauit,
tuam etiam appellationem interposuisses, cardinalis adiecit,
quod appellatio illa te tueri in parte illa non potuit,
quin ad illius vocationem accedere tenereris. Nos vero at-
tendentes, quomodo te non decet contemnere, obtentu
appellationis, ad vocationem cardinalis venire: fraternita-
tem tuam monemus, mandantes atque præcipientes, qua-
tenus vel in propria persona, vel per idoneos nuntios apo-
stolico conspectui te præsentem, innocentiam & immuni-
tatem tuam, si poteris, ostensurus.

CAP. XXIX. *Idem R. Cantuariensi archiepiscopo.*

Præterea de his qui iuramentum præstant, quod sta-
bunt iudicio ecclesiæ, & postea præstito iuramento appel-
lant, id tua sollicitudo prouideat, vt eos seruare quod iu-
rant, vel infra quadraginta dies post appellationem inter-
positam iter arripere ad ipsam prosequendam compellas.

CAP. XXX. *Idem eidem.*

Relatum est auribus nostris quod si quando episco-
pi suffraganei tui vel archidiaconi prouinciæ tuæ super
aliquo certo negotio ad audientiam nostram appellant,
episcopatus & archidiaconatus suos nostræ & Romanæ
ecclesiæ subiiciunt, & cum appellant, ad annum interim
de suis vel suorum subditorum excessibus cognoscere non
permittunt, sed omnem iustitiam tibi euacuant & suspendunt.
Volentes igitur pastoralis sollicitudine prouidere, ne
appellationis obtentu detur eis audacia grauiora commit-
tendi, auctoritate apostolica tibi duximus responden-
dum, quod si præfati episcopi & archidiaconi, quando
appellauerint ad audientiam nostram, & episcopatus &

Appellante
in eo solo
tutum, de
quo appel-
lauit.

Concil. Tom. 27.

Cccc ij

archidiaconatus suos sub protectione apostolica posuerint, pro eorum appellatione nullatenus pratermittas, quin de causis & de excessibus subditorum suorum, & de suis propriis excessibus, si qui manifesti sint & notorii, his dumtaxat exceptis, super quibus appellatum est, cognoscere possis, & super his statuere, quod secundum iustitiam videris statuendum.

CAP. XXXI. *Idem Vintoniensi episcopo.*

Super eo vero quod a nobis tua quærendum duxit discretio, vtrum videlicet propter incidentem quæstionem sub qua fuerit appellatum, tota principalis causa, quæ commissa est iudici, appellatione remota, terminanda, debeat indecisa relinqui: inquisitioni tuæ duximus respondendum, quod si quæstio incidens talis fuerit, quod sine ea principalis causa non possit terminari, propter interpositum appellationis obstaculum, totius causæ cognitioni debet de iure deferri, donec superior iudex, ad quem super prædicta quæstione est appellatum, aliter de tota causa disponat.

CAP. XXXII. *Idem Cantuariensi archiepiscopo.*

Significauerunt nobis dilecti filii N. prior & canonici sanctæ *Frides Vuihæ, quod super causa quæ inter eos & canonicos de Osenia, de ecclesia sanctæ Mariæ Magdalene vertitur, de mandato nostro coram venerabilibus fratribus nostris *Exoniensi & *Cistrensi episcopis tractaretur, & ad audientiam nostram appellassent, iidem episcopi canonicos de Osenia in possessionem ipsius ecclesiæ, causa rei seruandæ iudicauerunt induci: & postmodum iidem episcopi literas commissionis nostræ, quas super causa receperant, diligentius intuentes, & videntes appellationem alterutri partium in eisdem literis non fuisse inhibitam: quæstione facta a Xenefordensi archidiacono, mandauerunt vt omnia in eodem statu seruaret, in quo tempore factæ appellationis fuisse dinoscitur. Interim vero canonici de *Osenia, in præscriptam ecclesiam irruerunt, & ibi manere volentes, a ministris S. *Frides VVerichæ eiectioni fuerunt: Deinde canonici de *Osenia, ad Lundensem & VVigornensem episcopum literas nostras impetrauerunt, conti-

ANNO
CHRISTI
1179.

nentes quod a possessione ipsius ecclesie fuissent violenter eiekti, eis possessio redderetur: & sicut vtraque pars eorum conspectui se presentasset, prefatus prior S. * Frides VVichæ, quoniam literæ ante terminum appellationi præfixum, sicut aiebat, per surreptionem fuerunt impetratæ, ad audientiam nostram iterum appellauit. Sed Londoniensis episcopus appellationi non deferens, canonicos de Osenia in possessionem eiusdem ecclesie fecit induci. Inde est quod fraternitati tuæ, &c. quatenus siue in literis nostræ commissionis, prædictis * Exoniensi & Cicestrensi episcopis factæ, siue ex assertionem ipsorum episcoporum, aut etiam alias legitime constitit, in prædictis literis appellationem inhibitam non fuisse, quidquid post appellationem ab eis episcopis ad nos interpositam, in causâ ipsâ innouatum est aut mutatum, in eo statu facias, appellatione cessante, reduci, in quo tempore appellationis factæ noscitur fuisse, non obstantibus literis, neque Lundeni neque VVigornienfi episcopis postea directis, si ante terminum appellationi præfixum, aut etiam in termino fuerint, tacita veritate, impetratæ. Non enim fuerunt violenter a possessione eiekti, si volentes intrare, sunt in continenti reiekti, cum liceat omnibus vim vi in continenti tantum repellere, & ab eorum violentia iura tueri. Deinde vero vtraque parte ante præsentiam tuam conuocata, causam ipsam diligentius audias, & eam sublato appellationis remedio termines.

Non deiicitur, qui volens prius ingredi, vi repellitur in continenti.

Quis seu quando non auditur appellans.

Laicus detinens decimas.

Intrusor.

Adhærens concubinæ, relicta vxore.

Quoties sub prætextu appellationis, adulterium vel aliud crimen dignoscitur faciendum.

Si appellauerit quis, & infra terminum appellationi præfixum non fuerit appellationem prosecutus, cogetur stare iudicio eius a quo appellauit.

Si notorium fuerit, aliquem iniecisse manus violentas in clericum.

Religiosus, castigatus aut castigandus a prælato suo, appellans, ne corrigatur secundum regulam suam.

Cccc iij

Hæ glossæ, non textus instar, autographo inerrant, ea quo de causa & hic ita habentur.

Appellans metu literarum, quas scit impetratas ab aduersario ante citationem.

Ante litis ingressum appellans.

Excommunicatus, præstito iuramento absolutus, si statim appellauerit, antequam mandatum susceperit, & susceptum secundum posse suum non fuerit profecutus, non auditur appellans.

Institutus in ecclesia, dicens se velle ibi residere & curam eius gerere, postmodum absentans se sine causa rationabili, priuatufque beneficio, non auditur appellans.

Si tibi habenti alios redditus prima vacans concessa fuerit, & cum vacauerit, appelles, ne alius instituat, non audieris.

Si dispositio alicuius ecclesiæ spectet ad capitulum, & non disposuerit infra terminum præfinitum, episcopus appellatione cessante disponere poterit: sic & e conuerso.

Si interponit generalem appellationem ab omni grauamine, non auditur appellans.

A delegato, qui delegauit, referuata sibi definitiua sententia, appellare non potest.

PARS XI. VT ACTOR RESPONDEAT
EI QVEM CONVENIT.

CAP. I.

Idem Volterano archiepiscopo.*

Ex literis vestris accepimus, quod dilecti filii nostri abbas & fratres Maturiensis monasterii, super quaestionibus quas plebanus & clerici Maturiensis aduersus eos proponunt, vestrum parati fuerint grauamen subire, si illi in continenti de suis quaestionibus* debent respondere.* *vellent*
Vnde quoniam indignum penitus, & absurdum videtur, vt memorati plebanus & clerici, abbati & fratribus de his quæ aduersus eos proponunt, respondere non debeant, cum sibi exinde iustitiam postulant exhiberi: discretionis tuae, &c. quatenus actione clericorum & plebani proposita, & responsione facta, eos moneatis auctoritate nostra & districtius compellatis, memoratis abbati & fratribus

Actorem
reo, quem
conuenit
super aliis
negotiiis, in
eodem iudi-
cio respon-
dere debe-
re.